

зазначили, що навчання і професійний розвиток управлінців є актуальною задачею [2].

Зростання вимог до формування лідерських якостей, професійних навичок та компетенцій сучасних керівників та менеджерів задають тренди на ринку бізнес-освіти. Українські бізнес школи та освітні платформи, такі як UCU Business School, LABA, Prometheus, відмічають все більше звернень із замовленням навчання для управлінського персоналу різного рівня, а майже половина їхніх навчальних програм було спрямовано на формування та розвиток управлінських компетенцій.

Отже, розвиток компетенцій та навичок лідерів стає запорукою ефективного та результативного управління змінами в сучасних компаніях.

Список використаних джерел:

1. Прочан А.О. Значущість лідерських якостей менеджера як запорука позитивних змін на підприємстві. *Наукові записки Львівського університету бізнесу та права. Серія економічна. Серія юридична.* 2022. Вип. 32. С. 31-36.
2. Кот М., Альхімович О. Управління змінами, прокачування лідерства та бачення стратегії – основні компетенції для сучасного керівника. URL: <https://forbes.ua/leadership/yaki-navichki-neobkhidno-rozvivati-menedzheram-shchob-vistoyati-pered-viklikami-neviznachenosti-20102023-16810>
3. Гринько Т.В., Гвініашвілі Т.З., Загинайло В.А. Роль лідерства та комунікацій у забезпеченні розвитку сучасних підприємницьких структур. *Бізнес-інформ*, 2022. № 5. С. 77-83.

Бірюкова П. В.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА ПІДПРИЄМСТВА ТА ЇЇ СКЛАДОВІ

У сучасних ринкових реаліях господарювання питання забезпечення економічної безпеки набуває вкрай важливого значення для всіх суб'єктів підприємницької діяльності та інших видів економічної активності.

Економічна безпека підприємства являє собою стан захищеності його життєво важливих інтересів від внутрішніх та зовнішніх загроз (джерел небезпеки). Такий стан формується керівництвом та працівниками підприємства шляхом

впровадження комплексної системи заходів правового, економічного, організаційного, технічного та соціально-психологічного характеру [1, с. 411]. Основними функціональними цілями забезпечення економічної безпеки підприємства є наступні [2, с. 32-33]: досягнення високого рівня фінансової ефективності діяльності, фінансової стійкості та незалежності суб'єкта господарювання; забезпечення технологічної незалежності та підвищення конкурентоспроможності технічного потенціалу підприємства; формування висококваліфікованого персоналу з потужним інтелектуальним потенціалом, активізація науково-дослідних та дослідно-конструкторських робіт; мінімізація негативного впливу виробничо-господарської діяльності на навколишнє природне середовище; всебічний правовий захист усіх аспектів функціонування підприємства; захист інформаційних ресурсів, комерційної таємниці та забезпечення належного рівня інформаційної підтримки діяльності всіх підрозділів; ефективна організація безпеки персоналу, капіталу, майна та комерційних інтересів підприємницької структури.

Отже, економічна безпека підприємства є невід'ємною частиною загальної системи безпеки суб'єкта господарювання та запорукою його ефективного функціонування. Вона охоплює всі сфери діяльності підприємства та забезпечує захист його комерційних інтересів від негативного впливу внутрішніх та зовнішніх загроз. Тому, можна виділити декілька основних компонентів з яких складається економічна безпека підприємства, а саме [1-4]:

1. Фінансова безпека – це захищеність фінансових інтересів підприємства від внутрішніх і зовнішніх загроз, що передбачає ефективне управління фінансовими ресурсами, забезпечення їх стабільного надходження та раціонального використання. Фінансова безпека включає також захист від ризиків неплатоспроможності, банкрутства, рейдерських захоплень та інших фінансових загроз тощо.

2. Інтелектуальна та кадрова безпека – це захист інтелектуальної власності підприємства, його ноу-хау, комерційних таємниць та інших нематеріальних активів від втрат, розголошення та неправомірного використання. У свою чергу, кадрова безпека передбачає захист від загроз, пов'язаних з персоналом підприємства, таких як розголошення конфіденційної інформації, шахрайство, шкідництво тощо.

3. Інформаційна безпека – захист інформаційних ресурсів підприємства від несанкціонованого доступу, модифікації, знищення чи їх викрадення. Це включає безпеку комп'ютерних систем, мереж, баз даних та іншої конфіденційної інформації.

4. Техніко-технологічна безпека – це забезпечення безпечного функціонування виробничого обладнання, технологічних процесів та інфраструктури підприємства. Воно передбачає захист від аварій, техногенних катастроф, шкідливого впливу на довкілля тощо.

5. Правова безпека – дотримання законодавчих норм, захист юридичних прав та інтересів підприємства, а також протидія протиправним діям з боку контрагентів, конкурентів та інших зацікавлених сторін.

6. Силова безпека – це захист персоналу, майна та активів підприємства від фізичних загроз, таких як крадіжки, рейдерські захоплення інші протиправні дії.

7. Ринкова безпека – забезпечення стійкості підприємства до негативних змін на ринку, таких як зниження попиту на продукцію, посилення конкуренції, коливання цін на сировину й матеріали тощо.

8. Екологічна безпека – це мінімізація негативного впливу діяльності підприємства на навколишнє середовище та дотримання екологічних норм.

Підводячи підсумки, можна зробити висновок, що ефективна система економічної безпеки підприємства повинна забезпечувати комплексний захист від різноманітних загроз, виявляти та нейтралізувати їх на ранніх стадіях, а також створювати сприятливі умови для стабільного та прибуткового функціонування суб'єкта господарювання.

Список використаних джерел:

1. Зайченко В.В., Коваленко С.В. Економічна безпека підприємства: сутність та основні складові. *Наукові праці Кіровоградського національного технічного університету. Економічні науки*. 2013. № 23. С. 410-414.
2. Кургузенкова Л.А. Економічна безпека підприємства: сутність та чинники формування її відповідного рівня. *Науковий вісник Мукачівського державного університету «Економіка та суспільство»*. 2015. № 1. С. 31-34.
3. Зайченко К.С., Діма Н.І. Економічна безпека підприємства: сутність та роль. *Ефективна економіка*. 2021. № 5. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/5_2021/92.pdf.
4. Яковенко В.С., Кучеренко С.К. Методичні аспекти оцінювання туристичної інфраструктури України. *Бізнес Інформ*. 2022. № 6. С. 151-157
5. Яковенко В.С., Борщинська Т.Ю. Формулювання загроз та оцінювання рівня зовнішньоекономічної безпеки України. *Бізнес-Інформ*. 2018. № 12, С. 71-78.